

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupen JUDr. Denisem Mitrovičem, advokátem se sídlem Mírové náměstí 274, Týniště nad Orlicí, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2020, č. j. 41 Az 36/2019 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi JUDr. Denisi Mitrovičovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 7. 2019, č. j. OAM-157/ZA-ZA11-K10-2019, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 27. 5. 2020, č. j. 41 Az 36/2019 - 34. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatel namítal, že žalovaný nedostatečným způsobem zjistil skutečný stav věci, neboť si zejména neobstaral dostatečně přesné a aktuální informace o situaci v Íránu. Krajský soud pak nikterak nezkoumal postavení politicky aktivních osob v zemi původu a nezkoumal, zda vyostření situace v Íránu bylo způsobitelné v nich vyvolat obavu z pronásledování. Dále namítal, že krajský soud mu neumožnil předložení důkazů tím, že ve věci rozhodl bez nařízení jednání, aniž mu umožnil objasnit své počínání a navrhnout důkazy. Stěžovatel poukazoval na skutečnost, že se v zemi původu zúčastnil několika shromáždění za prosazování základních lidských práv a byl svědkem toho, jak účastníky těchto shromáždění rozháněl násilím příslušníci íránských ozbrojených složek. Stěžovatel má proto za to, že vykonával politická práva a svobody ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu a byl vystaven špatnému zacházení ze strany íránských ozbrojených složek, které dosahovalo intenzity pronásledování podle § 2 odst. 4 zákona o azylu, resp. vážné újmy podle § 14a odst. 1, 2 písm. b) téhož zákona. Stěžovatel je rovněž přesvědčen, že není možno předpokládat, že by mohl nalézt účinnou vnitrostátní ochranu před pronásledováním v jiné části země původu. Na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci tak žalovaný i krajský soud dospěli k nesprávným závěrům ve vztahu k posouzení nároku stěžovatele na mezinárodní ochranu. Závěrem stěžovatel uvedl, že žalovaný ani krajský soud se vůbec nezabývali postavením křesťanské menšiny v Íránu a postavením konvertitů, což je jeho případ. S ohledem na uvedené navrhl, aby zdejší soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] K námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, respektive rozhodnutí žalovaného Nejvyšší správní soud uvádí, že v postupu krajského soudu, který odkáže na odůvodnění rozhodnutí žalovaného a ztotožní se s ním, nelze bez dalšího spatřovat pochybení, neboť z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že *„je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché,*

pokračování

mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“ (k tomu viz např. rozsudky ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 15. 7. 2011, č. j. 5 Azs 80/2010 - 74, nebo ze dne 24. 1. 2014, č. j. 5 As 68/2013 - 29). Žalovaný se velmi podrobně zabýval všemi tvrzeními stěžovatele, řádně zjistil skutečný stav věci a dostatečně odůvodnil své rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli. Obsáhle se vypořádal rovněž s tím, proč není azylově relevantní tvrzení stěžovatele o obavách z trestního postihu ze strany orgánů veřejné moci v zemi původu z toho důvodu, že se účastnil protivládní demonstrace a konvertoval ke křesťanství. Krajský soud se s jeho závěry ztotožnil a opět poukázal na nesrovnalosti ve výpovědích stěžovatele, které měly za následek nevěrohodnost a nekonzistentnost jeho azylového příběhu.

[8] Důvěryhodnost stěžovatelova tvrzení je stěžejním důkazem při prokazování relevance jeho azylového příběhu. Důsledkem nekonzistentnosti a nevěrohodnosti tvrzených skutečností může být neudělení mezinárodní ochrany. S touto situací se již Nejvyšší správní soud vypořádal např. v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, v němž uvedl, že *„jsou-li tvrzení rozporná, nelze učinit jednoznačný závěr o tom, která z rozporných tvrzení by měl správní orgán ve vztahu k jednotlivým podmínkám pro udělení azylu považovat za důvody, ve kterých žadatel spatřuje podmínky pro udělení azylu. Nevěrohodnost tvrzení na podkladě uvádění rozporuplných tvrzení znemožňuje správnímu orgánu sledovat u žadatele podmínky pro udělení azylu.“* (k otázce věrohodnosti žadatele srov. dále např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64, ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70). Konkrétní rozpory v jednotlivých porovnávaných výpovědích stěžovatele velmi podrobně popsal žalovaný na str. 8 až 13 žalobou napadeného rozhodnutí a následně i krajský soud na str. 8 a 9 napadeného rozsudku. Zejména se jednalo o tvrzení stěžovatele stran data konání a následků poslední demonstrace, které se účastnil před svým odjezdem z vlasti, a okolností jeho vycestování z Íránu a cesty do Evropy. V průběhu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy byl na tyto rozpory ve svých tvrzeních dotazován, přitom nebyl schopen převážnou většinu rozporných tvrzení věrohodně vysvětlit. Závěr žalovaného i krajského soudu o nevěrohodnosti a účelovosti příběhu stěžovatele je tak správný, neboť nejasnosti a rozpory v jeho tvrzeních lze označit za natolik zásadní, že mohou být považovány za důkaz o nevěrohodnosti celého jeho příběhu.

[9] K námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu žalovaným Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17. Ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, podle kterého musí být užitě podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně krajský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z výpovědi stěžovatele, protokolu o výslechu

účastníka správního řízení ze dne 6. 7. 2018, č. j. KRPP-100547-9/ČJ-2018-030022 (řízení o správním vyhoštění stěžovatele), rozhodných částí spisového materiálu k předchozí žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu č. j. OAM-129/LE-LE26-2018 a dále z informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Íránu. Jednalo se zejména o Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie: Írán – Nezákonné vycestování ze země z února 2019, Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie: Írán – Základní informace, včetně poskytovatelů ochrany a vnitřního přesídlení ze září 2018, Informaci OAMP: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 30. 5. 2019, Informaci Dánské imigrační služby: Írán - Domácí církve a konvertité z dubna 2018, Zprávu Express: Muslimští žadatelé o azyl konvertují ke křesťanství, aby zabránili deportaci z Británie ze dne 14. 6. 2016. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu citované judikatury.

[10] Pokud jde o související námitku stěžovatele, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací o situaci v zemi jeho původu, k tomu Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uvádí, že shora uvedené informace, které jsou založeny ve správním spisu, nelze v tomto konkrétním případě považovat za zastaralé. Zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016 - 55, publ. pod č. 3714/2018 Sb. NSS). Tvrdí-li tedy stěžovatel, že se jedná o zastaralé informace, je také třeba, aby uvedl, z čeho tak usuzuje, přičemž se nelze spokojit s obecným tvrzením, že situace v Íránu se překotně mění. Stěžovatel uvedl v kasační stížnosti pouze obecné námitky k práci s informacemi a neuvedl žádné konkrétní argumenty nebo skutečnosti, které by odůvodňovaly jeho tvrzení o zastaralosti, neaktuálnosti nebo nepravdivosti podkladů.

[11] K otázce navrácení občana Íránu, který se odklonil od státem uznávané formy islámu, se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 28. 2. 2020, č. j. 5 Azs 211/2019 - 41, v němž uvedl, že *„přestože stěžovatel tvrdil pouze obecně, že se do Íránu nemůže vrátit z důvodu konvertování ke křesťanství, nelze jeho tvrzení považovat a priori za nevěrohodná a účelová, aniž by se jimi správní orgány vůbec zabývaly.“* Krajský soud správně zhodnotil, že se touto skutečností žalovaný řádně zabýval, a to na stranách 10 a 11, 13 a 14, 17 a 18 žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že stěžovateli závažné nebezpečí v případě návratu do země původu nehrozí. Obdobně rozhodl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 14. 10. 2019, č. j. 1 Azs 257/2019 - 29. V usnesení ze dne 17. 7. 2019, č. j. 1 Azs 102/2019 - 32, Nejvyšší správní soud sice uznal přijetí křesťanské víry jako relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany, nicméně se jednalo o skutkově odlišný případ. V nyní posuzovaném případě nebyla stěžovatelova výpověď dostatečně věrohodná a konzistentní, jak již bylo uvedeno výše.

[12] K námitce, že krajský soud stěžovateli neumožnil předložení důkazů tím, že ve věci rozhodl bez nařízení jednání, zdejší soud uvádí následující. Stěžovatel podal dne 12. 8. 2019 žalobu, ve které zejména obsáhle polemizoval se závěrem žalovaného ohledně

pokračování

nevěrohodnosti svého azylového příběhu. V žalobě provedení žádných důkazů nenavrhł. Přípisem krajského soudu ze dne 14. 10. 2019, č. j. 41 Az 36/2019 - 30, byl stěžovatel v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. vyzván k vyjádření, zda souhlasí, aby soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání. Současně byl poučen o tom, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li do 2 týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas takovým projednáním věci. Tato výzva spolu s vyjádřením žalovaného k podané žalobě byla zástupkyni stěžovatele doručena dne 4. 11. 2019. Po marném uplynutí stanovené lhůty krajský soud ve věci rozhodl dne 27. 5. 2020 bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem nevyjádřili nesouhlas a krajský soud nepovažoval ústní projednání za nezbytné. Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud postupoval v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., a že stěžovatel měl dostatek času navrhnout či předložit příslušné důkazy k prokázání svých tvrzení. K tomu lze navíc poukázat na skutečnost, že stěžovatel byl v průběhu celého řízení o žalobě před krajským soudem zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, tedy právníckou osobou, k jejímž činnostem patří poskytování právní pomoci uprchlíkům nebo cizincům, za kterou jednala pověřená zaměstnankyně s vysokoškolským právníckým vzděláním, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie. Pasivita stěžovatele tedy nemůže být přičítána k tíži krajskému soudu.

[13] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu